

REGULATIV

For

**Kommunevandløb nr. 6 i Fakse Kommune
og
Kommunevandløb nr 13 i Stevns Kommune**

STEVNS Å

i

Fakse og Stevns Kommuner

FORORD

Regulativet er opdelt i 3 dele. Del 1 omhandler de specifikke bestemmelser for Stevns Å, del 2 vedrører alle fælles bestemmelser for vandløbene i Fakse og Stevns Kommuner, og del 3 er redegørelsen til regulativet for Stevns Å.

Del 1 indeholder:

- grundlaget for regulativet.
- vandløbets skikkelse.
- bygværker (broer, markoverkørsler etc.)
- vedligeholdelsesbestemmelser.
- tidspunkt for ikrafttræden og revision.

Del 2 indeholder:

- generelle administrative bestemmelser.
- bredejerforhold.
- bestemmelser om sejlads
- vedligeholdelsesprincipper.
- bestemmelser om tilsyn.

Del 3 indeholder et kort resume af det planlægningsmæssige grundlag i sektor- og regionplanlægningen, der har betydning for regulativet. Oversigtskort i målestoksforhold 1:10.000 er vedlagt.

Der er desuden foretaget en kort uddybende gennemgang af de væsentligste afsnit i selve regulativet, samt en konsekvensvurdering af de gennemførte ændringer i vedligeholdelse og dimensioner.

DEL 1

SPECIFIKKE BESTEMMELSER FOR STEVNS Å

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET.....	1
2. BETEGNELSE AF VANDLØBET	1
3. VANDLØBETS SKIKKELSE OG DIMENSIONER.....	2
3.1 Afmærkning og stationering.....	2
3.2 Dimensioner	3
4. BYGVÆRKER.....	3
4.1 Broer og overkørsler.	3
5. VEDLIGEHOJDELSE.....	5
5.1 Beskrivelse af vandløbet.....	5
5.2 Målsætning	5
5.3 Vedligeholdelsesprincipper.....	5
5.4 Vedligeholdelse.....	5
5.5 Terminer for vedligeholdelse	5
6. REVISION.....	6
7. REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN	6

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET

Vandløbet er optaget som kommunevandløb i Fakse Kommune i henhold til beslutning af 12.7.1930.

Regulativet er udarbejdet på baggrund af vandløbsloven (lov nr. 302 af 9. juni 1982) og bekendtgørelse nr. 49 af 15. februar 1985 om klassifikation, registrering og regulativer for offentlige vandløb og med udgangspunkt i den overordnede planlægning for vandløbet og de vandløbsnære arealer, samt tidligere afgørelser, herunder regulativer, kendelser m.v. Der er nærmere redegjort for det planlægningsmæssige grundlag i redegørelsen til regulativet.

Nærværende regulativ erstatter tidligere regulativ af 1977.

Tidligere landvæsenskendelser og lignende:

Kendelse om regulering, af 4/4 1928.

2. BETEGNELSE AF VANDLØBET

Regulativet omfatter strækningen af Stevns Å fra det sydvestlige skel hjørne af matrikel nr.28-1, Smerup by, til udløbet i Tryggevælde Å.

Stevns Å indgår i Tryggevælde Å-systemet.

Regulativet omfatter i alt 7706 m i Fakse og Stevns Kommuner, heraf 0 m rørlagt.

Om vandløbets beliggenhed m.m. henvises i øvrigt til kortbilag i redegørelsen til regulativet.

3. VANDLØBETS SKIKKELSE OG DIMENSIONER

3.1 Afmærkning og stationering

Vandløbet er stationeret fra station 0 til station 7706.

Stationeringen svarer til afstanden fra begyndelsepunktet i m.

Stevns Å er afmærket med 19 skalapæle, se tabel 3.1.

Skalapæl nr.	Station (m)	Skalanulpunkt i kote (m DNN)
1	400	3.86
2	665	3.56
3	800	3.49
4	1200	3.29
5	1486	3.15
6	1600	3.10
7	2000	3.02
8	2400	2.94
9	2870	2.84
10	3450	2.26
11	4100	1.61
12	4606	1.15
13	5250	0.65
14	5700	0.53
15	6100	0.43
16	6500	0.33
17	6824	0.25
18	7030	0.25
19	7598	0.25

Tabel 3.1

Skala pælenes placering. Skalanulpunktet angiver den regulativfastsatte teoretiske bundkote.

3.2 Dimensioner

Kravene til skikkelse for de enkelte strækninger er kort angivet herunder. For en grundigere gennemgang henvises der til afsnit 4.1 i del 3: Redegørelse til regulativ for Stevns Å.

Der er fastsat krav til opretholdelse af et mindste tværsnitsareal svarende til de teoretiske dimensioner, der er angivet i tabel 3.2. Det eksisterende vandløbsprofil kan således antage en vilkårlig form under forudsætning af, at dette tværsnitsareal opretholdes. Dimensionskravene gælder for perioden 1. januar til 1. april, idet der vil ske en naturlig tilvoksning i sommerperioden både før og efter vedligeholdelsen.

Vedligeholdelsen skal ske på basis af de naturlige variationer i vandløbets bundforhold og bredde.

Vandløbets teoretiske dimensioner er anført i tabel 3.2.

Station (m)	Betegnelse	Bundkote DNN (m)	Fald (o/oo)	Bundbredde (m)
0	Begyndelse	4.50	x	x
			1.4	1.25
665	Skalapæl nr.2	3.56	x	x
			0.5	1.5
1600	Skalapæl nr.6	3.10	x	x
2588	Tilløb		0.2	2.0
2870	Kommunevej, Skalapæl nr.9	2.84	x	x
3154	Tilløb			2.2
4210	Tilløb		0.9	
5250	Skalapæl 13	0.65	x	x
			0.3	3.0
6500	Skalapæl 16	0.33	x	x
			0.2	
6824	Amtsvej	0.25	x	4.0
			0.0	
7706	Udløb i Tryggevælde Å	0.25	x	x

Tabel 3.2 Vandløbets teoretiske dimensioner. Det teoretiske anlæg for vandløbskråningerne er 1:1.

4. BYGVÆRKER

4.1 Broer og overkørsler

Over vandløbet fører følgende broer og overkørsler:

Station	Betegnelse	Slug/rør diameter (cm)	Ejerforhold
660 - 661	Betonbro		Fakse kommune
2870 - 2878	Betonbro	600	Fakse kommune
4780 - -4783	Betonbro	300	Ejeren af matr.nr 7a, Karise, nr 6a Barup
6824 - 6829	Betonbro	500	Fakse/Stevns kommuner

Tabel 4.1

Broer og overkørsler. Slug og rørdiameter (Ø) i cm

5. VEDLIGEHOELDELSE

5.1 Beskrivelse af vandløbet

Station 0-665: Vandløbet er på strækningen smalt (ca. 1 m) har et jævnt fald (1.4 o/oo) og sten-grusbund på den øvre del. Bredvegetationen består af græsser og urter.

Station 665-7706: Vandløbet tiltager fra 1.5 m til 4 m's bredde på strækningen. Faldet er svagt, 0.5 o/oo eller derunder, på strækningen omkring 3000-5000 m, dog nær 1 o/oo. Bunden er stærkt mudret (25-40 cm) over en fast lerbund. Vandløbets bund ligger de fleste steder omkring 1.0 m under terræn. Omgivelserne er overvejende lavtliggende enge og dyrkede marker.

5.2 Målsætning

Stevns Å er B3-målsat (karpefiskevand) i hele sin længde.

5.3 Vedligeholdelsesprincipper

For hele strækningen af Stevns Å sker vedligeholdelsen med baggrund i krav til vandløbets teoretiske dimensioner.

5.4 Vedligeholdelse

Station 0-665: Strømrødeskæring i halvdelen af regulativbundbredden, hvis vandløbet ikke selv friholder en strømrøde, foretages grødeskæring 2 gange årligt.

Station 665-7706: Grødeskæring i fuld regulativbundbredde, 1 gang årligt.

5.5 Terminer for vedligeholdelse

Vedligeholdelse 1 gang årligt: I perioden 15.8 - 1.11.

Vedligeholdelse 2 gange årligt: Første grødeskæring foretages i maj og juni og anden grødeskæring i perioden august, september og oktober måned.

Eventuel oprensning kan foretages i perioden 1. august - 1. november.

For yderligere beskrivelse af vedligeholdelsens udførelse, henvises der til del 2 "Generelle bestemmelser for vandløbene i Fakse Kommune".

Med hensyn til afvandingsmæssige konsekvenser af regulativet, henvises der til del 3, redegørelsen til regulativet.

6. REVISION

Dette regulativ skal senest optages til revision den 1 /7 2004.

7. REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN

Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i Fakse kommune i 8 uger med adgang for borgere i Fakse kommune til at indgive evt. indsigelser og ændringsforslag inden den 10 /11 1994

Regulativet er herefter vedtaget af kommunalbestyrelsen for Fakse Kommune den 14/12 1994

Regulativet bekendtgøres og fremlægges efterfølgende i Stevns kommune med 8 ugers klagefrist for borgere i Stevns kommune.

Regulativet er herefter vedtaget af kommunalbestyrelsen for Stevns kommune d. 1995.

FAKSE BYRÅD, 13/11-1995.
Rene Tuekær / *Arne Nielsen*

Noter

1) iflg det tidl. regulativ af 1977, er Stevns Å optaget som offentligt vandløb i henholdsvis 1894/95 for de øverste 1480 m og i 1883/89 (sogneråd/amtsråd) for de nederste ca 6226 m.¹

DEL 2

GENERELLE BESTEMMELSER FOR

STEVNS Å.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER.....	1
2. SEJLADS.....	1
3. BREDEJERFORHOLD.....	2
4. VEDLIGEHOELSE	4
4.1 Vedligeholdelsesbestemmelser	4
5. TILSYN.....	7

1. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER

Stevns Å er et grænsevandløb mellem Fakse og Stevns kommuner. Begge kommuner er vandløbsmyndighed for hver deres side af vandløbet.

1. Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes således, at den for vandløbet fastsatte teoretiske skikkelse ikke ændres.
2. Vandløbet vedligeholdes på hele strækningen og langs begge sider af Fakse kommune.
3. Bygværker - såsom styrt, stryg og skråningssikringer - der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som dele af vandløbet.

Vedligeholdelsen af øvrige bygværker - broer, stemmeværker, overkørsler og vandingsanlæg m.v. - påhviler de respektive ejere eller brugere. Ejerne eller brugerne har pligt til at optage den slam, grøde m.v., der samler sig ved bygværkerne, jf. vandløbslovens § 27, stk. 4.

Vedligeholdelsen af styrt, overkørsler, stemmeværker, fisketrapper mv. skal ske på en sådan måde, at passagemulighederne for fisk og vandløbsinsekter sikres og såvidt muligt forbedres.

4. Beplantningen langs vandløbet må ikke fjernes af hensyn til dens grødebegrænsende virkning, brinkernes stabilitet, og værdien som fiskeskjul.

Vandløbsmyndigheden kan foretage beplantning indenfor 2 m banketten.

2. SEJLADS

Vandløbsmyndigheden har besluttet et generelt forbud mod sejlads med motordrevne fartøjer.

Forbudet gælder ikke vandløbsmyndighedens sejlads i forbindelse med vedligeholdelse.

3. BREDEJERFORHOLD

1. På 2 m brede banketter langs vandløbets øverste kant må der ikke dyrkes, foretages jordbehandling, plantes eller opføres bygværker, jf. vandløbslovens § 69. Såfremt arealerne anvendes til afgræsning, skal der anbringes hegn mindst 1 m fra vandløbsbrinkens øverste kant.

Dog kan vandløbsmyndigheden give tilladelse til beplantning, såfremt det måtte være ønskeligt af hensyn til begrænsning af grødevækst, stabilisering af brinkerne eller med henblik på at skabe fiskeskjul.

2. De til vandløbet grænsende ejendommers ejere og brugere er i øvrigt pligtige at tåle de fornødne vedligeholdelsesarbejders udførelse, herunder transport af materialer og maskiner og disses arbejde langs vandløbets bredder, hvorved bemærkes, at arbejdsbæltet normalt ikke bliver over 5 m bredt, og det bestemmes, at bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende art ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse fremtidig må anbringes øverste vandløbskant nærmere end 5 m, og for rørlagte strækninger ikke rørledningernes midte nærmere end 2 m. Undtaget herfra er den under punkt 3.1 anførte beplantning.
3. Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, jf. vandløbslovens § 28, såfremt det er muligt, søges fordelt ligeligt på begge sider af vandløbet.
4. Udbedring af bygværker og skråningssikringer foretages fortrinsvis udenfor dyrkningsperioden. Fyld m.v. fra oprensningen, der fremkommer ved vandløbets regulativmæssige vedligeholdelse, er brugerne af de tilstødende jorder pligtig til at fjerne mindst 5 m fra vandløbskanten eller at sprede i et ikke over 10 cm tykt lag inden hvert års 1. maj.

Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne fyldet, kan vandløbsmyndigheden 2 uger efter, at ejeren eller brugeren har modtaget skriftlig varsel, lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

5. Arealer grænsende til vandløbet må ikke uden kommunalbestyrelsens tilladelse benyttes til løsdrift, medmindre der sættes forsvarligt flytbart hegn langs med og mindst 1 m fra øverste vandløbskant. Sådanne hegn er ejerne pligtige at fjerne inden 2 uger efter tilsynets meddelelse herom, såfremt det er nødvendigt af hensyn til maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejdet.
6. I henhold til vandløbslovens § 6 må ingen bortlede vandet fra vandløbet, eller foranledige at vandstanden i vandløbet forandres eller vandets frie løb hindres.

Regulering herunder rørlægning af vandløbet må kun finde sted efter vandløbsmyndighedens bestemmelse, jf. vandløbslovens kap. 6. I det hele taget må

ingen uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen foretage foranstaltninger ved vandløbet med anlæg, hvorved tilstanden ved disse kommer i strid med bestemmelserne i dette regulativ eller vandløbsloven.

7. Vandløbet må heller ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand eller andre væsker, der forårsager aflejringer i vandløbet eller forurener dets vand, ligesom sådanne stoffer ikke må oplagres nærmere end 2 m fra vandløbets øverste kant eller sådan, at der er fare for, at vandløbet forurenes, jf. miljøbeskyttelseslovens § 27, stk. 1.

Stoffer der er aflejrede i vandløbet må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse påvirkes, så de kan forurene vandet, jf. miljøbeskyttelseslovens § 27, stk. 2.

8. De tilgrænsende lodsejere kan uden tilladelse oppumpe vand fra vandløbene til kreaturvanding med mulepumpe eller evt. vindpumpe. Vandløbsmyndigheden kan meddele tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder. Anden vandindtagning må ikke finde sted uden tilladelse, jf. vandforsyningslovens bestemmelser.
9. Nye tilløb og tilløb, der reguleres, skal forsynes med en 5 m bred overkørsel ved udløbet til brug ved transport af materiel, der anvendes til vandløbets vedligeholdelse.
10. De opsatte skalapæle må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, er den for beskadigelsen eller fjernelsen ansvarlige pligtig til at bekoste retableringen.
11. Beskadiges vandløbet, diger, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet eller foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven kan vandløbsmyndigheden meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.

Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af den fastsatte frist, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne på den forpligtedes regning, jf. vandløbslovens § 54.

Er der fare for, at betydelig skade kan ske på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre særlige forhold, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning, jf. vandløbslovens § 55.

12. Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skråninger. Udførelse af andre rørledninger må kun ske efter forud indhentet tilladelse fra vandløbsmyndigheden.

Nye dræntilløb må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse placeres dybere end 25 cm over den i regulativet angivne bundkote i strømrønden.

13. Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet straffes med bøde, jf. § 85 i vandløbsloven.

4. VEDLIGEHOJDELSE

Vedligeholdelsen af vandløbene skal gennemføres således, at den medvirker til, at målsætningerne i recipientkvalitetsplanerne kan opnås.

Det vil i korte træk sige, at der, hvor det er muligt, foretages grødeskæring i en smallere og bugtet strømrrende i stedet for grødeskæring i fuld bundbredde, og at der tillades aflejring af sediment udenfor strømrrenden. Der er opstillet krav til bundkoten i selve strømrrenden og området mellem strømrrenden og den nedre del af vandløbsbrinken (brinkfoden).

For vandløbsstrækninger hvor der skæres grøde i fuld bundbredde, vil der ikke som hidtil ske en fuldstændig skæring af grøden. Mindre spredte grødebanks af f. eks. Vandstjerne, Vandaks og Mærke, der ikke har nogen væsentlig vandstandsende effekt, vil blive efterladt, mens kraftigt vandstandsende arter som Pindsvineknop, Tagrør og Dunhammer skæres.

En del vandløbsstrækninger er opført som naturvandløb uden egentligt vedligeholdelsesbehov. Det er typisk vandløbsstrækninger med et kraftigt fald og god strøm, hvor der ikke er risiko for aflejring af sand og mudder.

4.1 Vedligeholdelsesbestemmelser

1. Vandløbsmyndighed

Vandløbet vedligeholdes af Fakse kommune, men begge kommuner er vandløbsmyndighed for hver deres side af vandløbet.

2. Terminer for grødeskæring og oprensning

Terminer for grødeskæring og manuel fjernelse af mindre lokale sedimentaflejringer er angivet i den specifikke del for hvert enkelt vandløb.

Maskinel oprensning kan foretages i perioden 1. august til 1. november.

Slåning af bredvegetation af hensyn til vandaflledningsevnen kan iværksættes i perioden 1. august til 1. november.

3. Grødeskæring i strømrrende

Ved strømrrendeskæring skæres grøden såvidt muligt i en slynget strømrrende. Hvor der forekommer en naturlig strømrrende i vandløbet skæres grøden i kanterne af denne, således at strømrrenden opnår den i regulativet angivne bredde.

Forekommer der 2 naturlige strømrrender skal disse såvidt muligt opretholdes og

skæres således, at den samlede bredde af disse svarer til den i regulativet angivne strømrendebredde.

I vandløb hvor der ikke forekommer en naturlig strømrende skæres grøden i en slynget strømrende, hvor strømrendens bølgelængde som hovedregel skal være 10-14 gange vandløbets naturlige bundbredde. Der kan, hvor forholdene taler for det, etableres 2 strømrender, således at den samlede bredde af disse svarer til den i regulativet angivne strømrendebredde.

Såfremt der foretages strømrendeskæring 2 gange årligt, skæres der ikke grøde i området uden for strømrenden (brinkfoden) i forbindelse med 1. skæring. Ved 2. skæring, eller hvor der kun sker vedligeholdelse 1 gang årligt, foretages der i fornødent omfang skæring af stivstænglede arter uden for strømrenden, mens lav pudeformet grødevegetation efterlades.

Grødeskæringen skal udføres med le. Kun hvor særlige forhold f. eks. blød bund eller stor vanddybde betinger det, kan der foretages maskinel skæring.

4. **Grødeskæring i fuld bundbredde**

Ved grødeskæring i fuld regulativmæssig bundbredde skæres stivstænglet vegetation fuldstændigt. Det drejer sig overvejende om opretvoksende former af Pindsvineknop, Tagrør og Dunhammer. Der efterlades pletvist grødebanker af ikke væsentlig vandstandsende arter, som f. eks. Vandstjerne, Vandaks og Mærke.

Grødeskæringen skal udføres med le. Kun hvor særlige forhold f. eks. blød bund eller stor vanddybde betinger det, kan der foretages maskinel skæring.

5. **Grødeskæring i vandløb uden krav til skikkelse**

For denne type vandløb er der ikke opstillet krav til grødeskæring, hvor der forekommer en naturlig strømrende. Hvis der ikke findes en naturlig strømrende, foretages der skæring af en strømrende på indtil halvdelen af den aktuelle bundbredde i vandløbet. Grødeskæring skal foretages med le.

6. **Skæring af kant- og bredvegetation**

Kant- og bredvegetation må kun skæres, hvor vandløbsmyndigheden finder, at der er behov for skæring af hensyn til de afvandingsmæssige interesser eller hensynet til brinkernes stabilitet.

Ved skæring af hensyn til afvandingsmæssige interesser skal kun stivstænglet urtevegetation skæres. Det drejer sig fortrinsvis om Tagrør, Dueurt, Dunhammer og Pindsvineknop.

I fiskevandsmålsatte vandløb (A,B1-B3) skal der pletvis efterlades brinkvegetation i den ene side af vandløbet af hensyn til fiskenes muligheder for at stå i skjul.

I naturlige vandløb med vekslende bunddybde skal der fortrinsvis efterlades udhængende brinkvegetation over fiskenes standpladser. Det er typisk i den dybe side af svingene, hvor strømrønden løber tæt langs brinken eller bag store sten i vandløbet.

I kanalagtige vandløb med ensformige bundforhold efterlades der pletvis 1-3 m lange bræmmer af bredvegetation.

Ved skæring af hensyn til brinkernes stabilitet er det fortrinsvis arterne, Hestehov, Bjørneklo og Stor Nælde der fjernes.

Træerne langs vandløbet må ikke beskadiges og selvsåede træer skal såvidt muligt bevares. Dog kan vandløbsmyndigheden foretage beskæring og udtynding.

7. Oprensning af sand og mudder

Oprensning må kun omfatte sand- og mudderaflejringer, hvorimod sten og grus ikke må fjernes. Enkeltliggende sten og trærødder over den regulativmæssige bundkote må ikke fjernes.

I vandløb med underliggende sten og grusbund skal lokale sedimentaflejringer såvidt muligt fjernes med skovl. Ved oprensning af større mængder aflejret materiale kan oprensningen udføres med maskine.

Under oprensning skal stabile overhængende brinker såvidt muligt bevares.

Ved maskinel vedligeholdelse vil oprensning først blive iværksat, når bundkoten på brinkfoden eller i strømrønden over længere strækninger ligger mere end 10 cm over de i regulativet angivne teoretiske koter, og det samtidig kan konstateres at det krævede mindste tværsnitsareal ikke er tilstede. Ved oprensning graves ikke dybere end 10 cm under de angivne koter.

For vandløbsstrækninger, hvor der ikke er fastsat krav til skikkelse foretages der normalt ikke nogen egentlig oprensning. Disse strækninger gennemgås en gang årligt med henblik på at fjerne spærringer - f. eks. sammenskyllede grene, væltede træer eller større brinkudskridninger.

8. Oplægning af oprenset materiale

Afskåret grøde- og brinkvegetation skal såvidt muligt straks optages, dog kan den afskårne grøde drive med strømmen til opsamling på passende steder, hvis det kan ske uden afstrømningsmæssige og miljømæssige ulemper. Grøden skal opsamles fra vandløbet senest 24 timer efter skæring og fjernes fra vandløbets nærhed senest 24 timer efter oplægning.

Afskåret grøde- og brinkvegetation samt sand og mudder skal anbringes ovenfor vandløbets skrån timer, indenfor en bredde på 5 m, af hensyn til begrænsning af gødningseffekten på skrån timerne og for at nedsætte transporten af næringssalte og organisk materiale til nedstrøms recipienter.

9. Dispensationsmuligheder fra vedligeholdelsesbestemmelserne

Vandløbsmyndigheden kan dispensere fra vedligeholdelsesbestemmelserne, såfremt der opstår ekstraordinær grødevækst eller større aflejringer af bundmateriale m.v.

5. TILSYN

1. Tilsynet med vandløbene udøves af Fakse Kommune.

DEL 3

REDEGØRELSE TIL REGULATIV FOR STEVNS Å I FAKSE og STEVNS KOMMUNER

INDHOLDSFORTEGNELSE

<u>1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET</u>	3
<u>2. REGIONPLAN</u>	3
<u>2.1 Recipientkvalitetsplan</u>	3
<u>2.2 Spildevandsplan</u>	4
<u>2.3 Vandindvindingsplan</u>	4
<u>2.4 Fredningsplan</u>	5
<u>2.5 Jordbrugsplan</u>	5
<u>3. FISKEBESTAND OG FISKEUDSÆTNINGER</u>	5
<u>3.1 Fiskebestand</u>	5
<u>3.2 Fiskeudsætninger</u>	5
<u>4. KONSEKVENSVURDERING</u>	6
<u>4.1 Vandløbets skikkelse og dimensioner</u>	6
<u>4.2 Bredejerforhold</u>	6
<u>4.3 Vedligeholdelse</u>	6
<u>4.4 Afstrømning</u>	7
<u>4.5 Sammenfattende vurdering af de miljømæssige forhold</u>	7
<u>5. RESTAURERING OG BEPLANTNING</u>	8

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET

I henhold til paragraf 9 i bekendtgørelse af 15. februar 1985 er der i det følgende redegjort for de planer, kendelser m.v. som har dannet grundlag for regulativet.

Derudover indeholder redegørelsen en gennemgang af konsekvenserne af det nye regulativ med hensyn til dimensioner, vedligeholdelse, afstrømning, samt de miljømæssige forhold.

2. REGIONPLAN

Regionplanen for Storstrøms Amt 1989-2000 angiver de overordnede mål for udviklingen.

De områder der har betydning for administrationen af vandløbene er behandlet i sektorplanerne:

- Recipientkvalitetsplan
- Vandindvindingsplan
- Fredningsplan
- Jordbrugsplan

De væsentligste punkter i disse planer, der har betydning for Stevns Å, er i det følgende behandlet. Der er desuden medtaget oplysninger fra Fakse Kommunes spildevandsplan.

2.1 Recipientkvalitetsplan

I "Regionplantillæg om vandområdernes kvalitet 1992 - 2003", er Stevns Å B3 målsat. For vandløb med denne målsætning gælder det, at forureningsgraden ikke må overstige 2.

Forureningstilstanden angives med værdier mellem 1 og 4, se skema på næste side.

B3: Karpefiskevand/alsidigt dyre- og planteliv

Vandløb af denne type er langsomtstrømmende, har et ringe fald og sand/mudderbund.

I større vandløb kan der findes en alsidig fiskebestand bestående af ål, gedde, aborre, skalle, brasen m. fl.. I mindre vandløb vil der ofte kun findes ål og hundestejle. De helt små vandløb kan være sommerudtørrende, men kan have et bevaringsværdigt plante- og dyreliv.

I perioden 1987-1992 har Storstrøms Amt løbende overvåget forureningstilstanden. Der er overvejende fundet værdier på 3 - 3.5 og målsætningen har derfor ikke været opfyldt.

I perioden 1987-1992 har Storstrøms Amt løbende overvåget forureningstilstanden. Der er overvejende fundet værdier på 3 - 3.5 og målsætningen har derfor ikke været opfyldt.

Forureningsgrad	Beskrivelse
1	Praktisk taget uforurennet
1.5	Overgangsform
2	Ret svagt forurennet
2.5	Noget forurennet
3	Ret stærkt forurennet
3.5	Meget stærkt forurennet
4	Overordentlig stærkt forurennet

2.2 Spildevandsplan

Af spildevandsplanerne for Fakse og for Stevns kommuner fremgår det, at Stevns Å tilledes mekanisk rensset spildevand fra St. Spjellerup og mekanisk-biologisk rensset spildevand fra Karise og fra Hellested.

Stevns Å belastes med spildevand fra enkeltejendomme i oplandet.

Fakse Kommune har i 1988 indført en tømningssordning for enkeltejendomme og mindre bysamfund.

Stevns kommune har tilsvarende indført tømmeordning i 1989.

2.3 Vandindvindingsplan

Indvinding af overfladevand fra vandløbet er generelt ikke tilladt, og nugældende tilladelser kan derfor ikke fornys ved udløb.

Ny grundvandsindvinding må ikke medføre en påvirkning af medianminimumsvandføringen, der bevirker, at B3 målsætningen ikke kan opretholdes.

2.4 Fredningsplan

Hele oplandet til Stevns Å er i Fredningsplanen for Storstrøms Amt karakteriseret som **regionalt naturområde**.

Det er områder med en betydelig koncentration af landskabelige, natur- og kulturhistoriske værdier. Der må i disse områder ikke foretages indgreb, der kan forringe naturarealernes biologiske alsidighed, og levesteder for det vilde plante- og dyreliv skal i videst mulig omfang bevares som et sammenhængende netværk af større og mindre naturarealer.

Stevns Å er desuden udlagt som **særligt fredningsmæssigt beskyttelsesområde** på følgende strækninger: Fra vandløbets begyndelse til skovstrækningen ophører (ca. 500 m opstrøms Elverhøjvej) og fra station 4000 til amtsvejen ved Hellestedvej ved Hellested.

Dette indebærer at anlæg eller aktiviteter der påvirker de fredningsmæssige værdier i negativ retning, må søges ændret og indordnet under beskyttelseshensynet.

Stevns Å er registreret efter naturbeskyttelseslovens § 3, hvilket indebærer at der ikke må foretages ændringer i vandløbets forløb. Der må heller ikke foretages ændring i tilstanden af moser eller lignende i tilknytning til vandløbet.

2.5 Jordbrugsplan

Med undtagelse af skovstrækningen er områderne i oplandet til Stevns Å udpeget til landbrugsområder med de begrænsninger der fremgår af afsnit 2.4.

3. FISKEBESTAND OG FISKEUDSÆTNINGER

3.1 Fiskebestand

Storstrøms Amt har løbende undersøgt fiskebestanden ved elektrofiskning. Der er konstateret enkelte skaller, aborrer og gedder.

3.2 Fiskeudsætninger

Danmarks Fiskeri og Havundersøgelser har udarbejdet en udsætningsplan for de sydsjællandske vandløb i 1988. Stevns Å er ikke omfattet af denne plan.

4. KONSEKVENSVURDERING

4.1 Vandløbets skikkelse og dimensioner

Regulativet er udformet efter princippet om teoretisk geometrisk skikkelse, hvilket indebærer, at der med udgangspunkt i de opgivne bundkoter skal forefindes et mindste tværsnitsareal i vandløbet. Dette mindste tværsnitsareal er defineret ud fra de teoretiske dimensioner, der er angivet i regulativet.

En vedligeholdelse efter princippet om teoretisk geometrisk skikkelse, vil således medføre, at der inden for visse grænser tillades en naturlig variation i bund- og dybdeforholdene med henblik på at forbedre livsvilkårene for dyre- og plantelivet i vandløbet.

Regulativet er baseret på opmålingen foretaget i forbindelse med udarbejdelse af det tidligere regulativ. Dog er der foretaget en indnivellering af skalapæle i 1993, samt en kontrol af bundkoter.

Der er opstillet skalapæle med henblik på kontrol af bundkoter.

4.2 Bredejerforhold

I forbindelse med vedtagelsen af en ny naturbeskyttelseslov blev der samtidig vedtaget en ændring af vandløbslovens § 69 om bræmmer langs vandløb.

Ændringen er trådt i kraft d. 1 juli 1992, og medfører at der i landzone skal være en 2 m bred dyrket bræmme langs hver side af den øverste kronekant i alle naturlige vandløb (uanset målsætning) eller fiskevandsmålsatte vandløb (A, B1-B3).

Stevns Å er omfattet af bestemmelsen om 2 m bræmmer.

Indenfor disse bræmmer må der ikke foretages jordbehandling, dyrkning eller plantning, ligesom der heller ikke må foretages terrænændringer eller opføres bygværker. Arealerne må afgræsses, men der skal i givet fald anbringes et forsvarlig og flytbart hegn mindst 1 m fra vandløbsbrinken.

Vandløbsmyndigheden kan lade foretage beplantning indenfor 2 m bræmmerne med henblik på at bortskygge grøde, stabilisere brinker og skabe fiskeskjul.

4.3 Vedligeholdelse

På strækningen station 0-665, er faldet pænt og bunden består på den øvre del overvejende af grus. Vedligeholdelsen indskrænkes derfor til friholdelse af en strømrønde hvis vandløbet ikke selv friholder en strømrønde.

På strækningen fra station 665-7706, udløbet, foretages der vedligeholdelse i fuld regulativmæssig bundbredde. Dog vil der fremover kun blive skåret stivstænglet vegetation, og der efterlades spredte puder af ikke væsentligt vandstandsønde arter med henblik på at forbedre levevilkårene for dyrelivet i vandløbet.

4.4 Afstrømning

Regulativet medfører ingen væsentlige ændringer af vandafledningsevnen.

4.5 Sammenfattende vurdering af de miljømæssige forhold

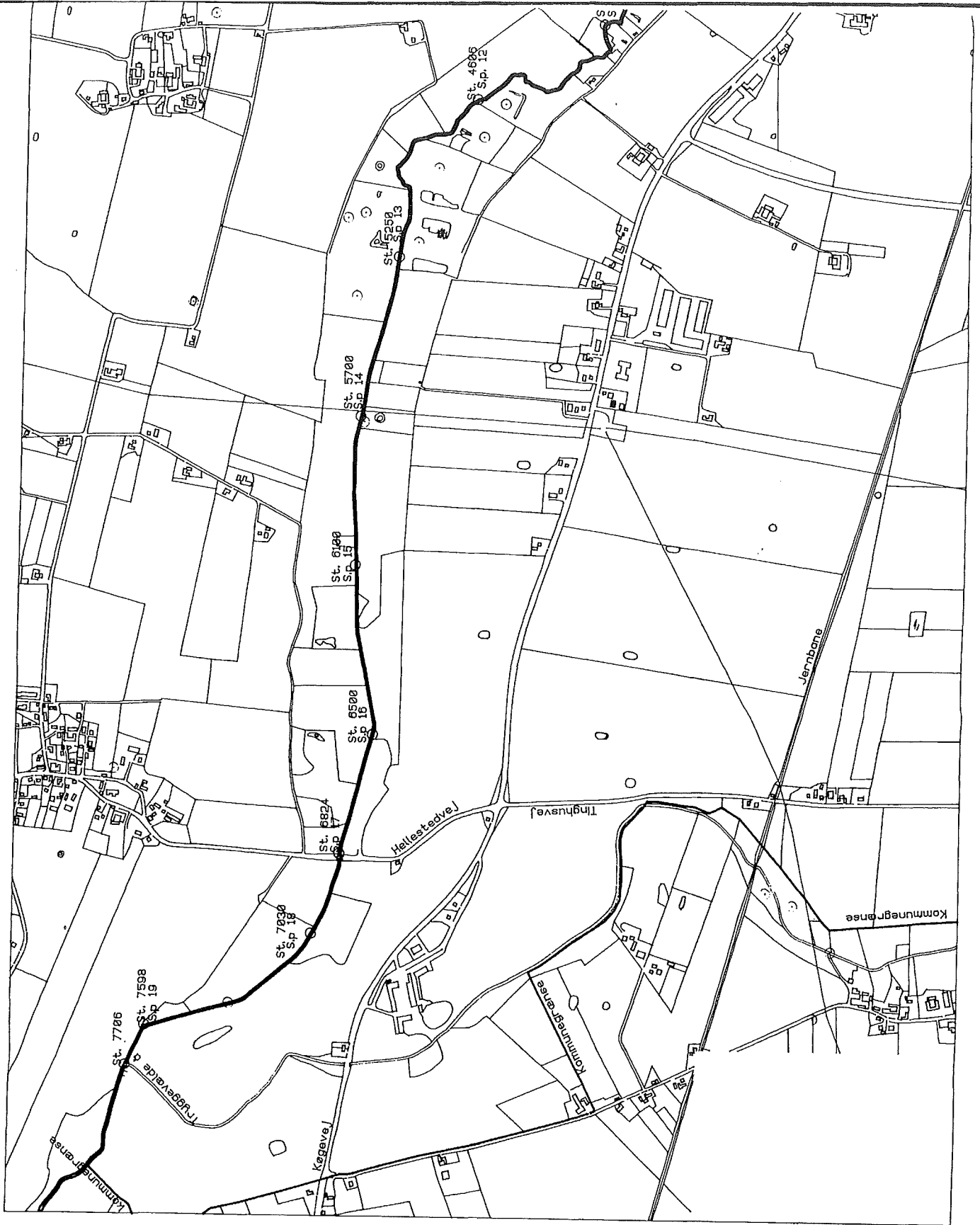
Stevns Å har med sit meget ringe fald og sin ringe terrændybde, en naturlig tendens til at gå over sine bredder ved kraftige afstrømninger, særlig i vinterhalvåret. De meget ringe miljømæssige forhold i Stevns Å skyldes to faktorer. Dels belastningen med spildevand fra byerne St. Spjellerup og Karise. Dels arealanvendelsen omkring åen og vedligeholdelsen, som går imod det naturlige forløb af et vandløb i en ådal. Herved mister vandløbet sin naturlige selvrensende effekt.

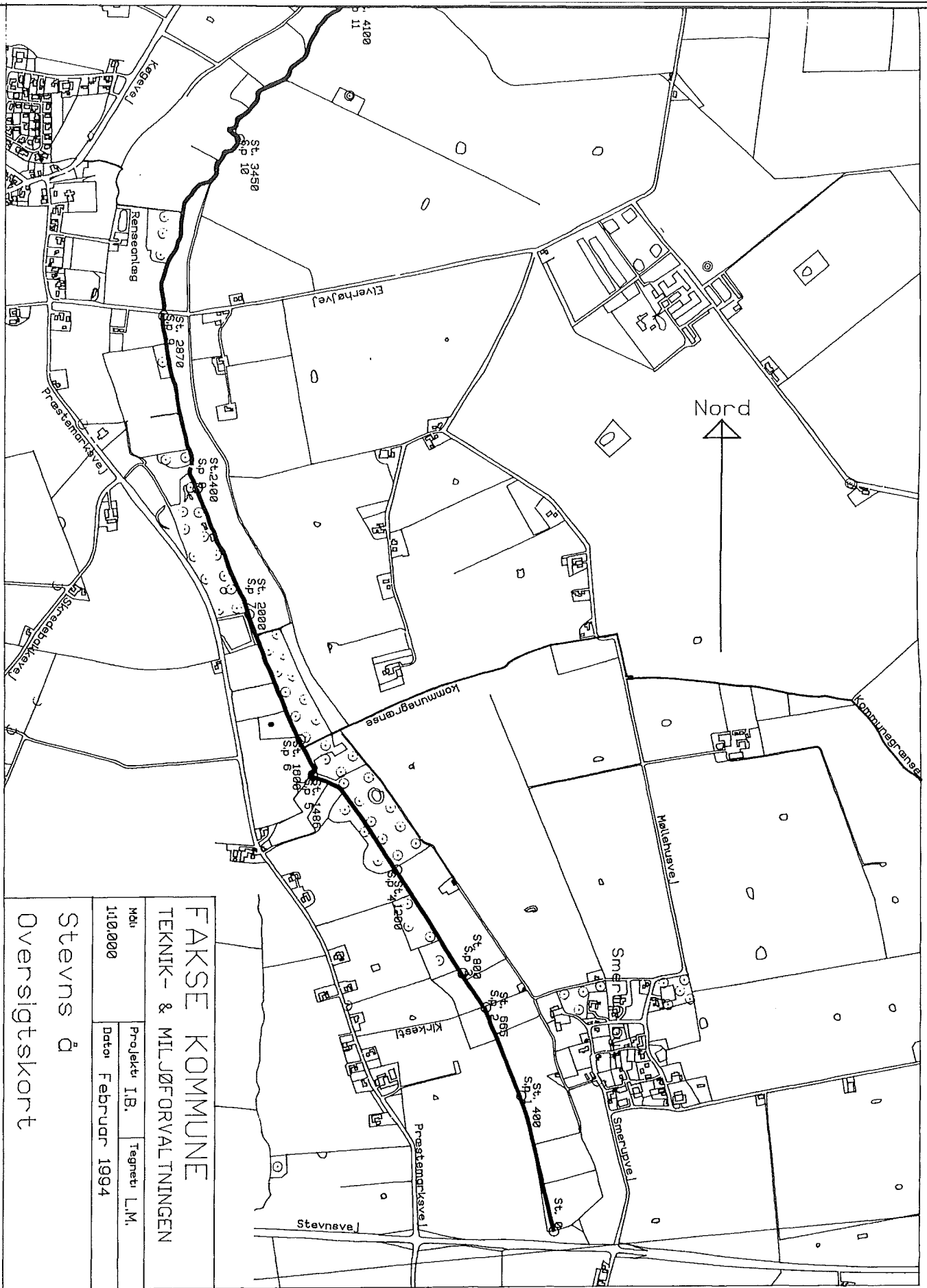
Det vil ikke være muligt at opnå miljømæssige forbedringer gennem vedligeholdelsesmæssige foranstaltninger. En vis bedring vil kunne opnås gennem en øget indsats overfor spildevandsudledninger. En markant forbedring af Stevns Å's miljøforhold, vil kræve en egentlig restaurering i forbindelse med en mindre intensiv udnyttelse af det nære opland.

5. RESTAURERING OG BEPLANTNING

For Stevns Å skønnes det, at de almindelige restaurerings foranstaltninger, så som placering af store sten, etablering af strømkoncentratorer og gydebanker m.v., ikke vil have nogen gavnlig effekt (jævnfør afsnit 4.5).

En egentlig restaureringsplan for Stevns Å, som vil omfatte større dele af ådalen, ligger udenfor regulativets område.

FAKSE KOMMUNE
TEKNIK- & MILJØFORVALTNINGEN
 Mål: 1:10.000
 Projekt: I.B. Tegnet: L.M.
 Dato: Februar 1994
Stevns d
Oversigtskort

